

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-412/04
Бања Лука, 7.3.2006. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Стаке Гојковић као председника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Стевана Савића и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Х. А. из Ћ., коју заступа Ж. М., адвокат из Д., против тужених: Р. Ф., кћери М. из Љ., коју заступа З. М., адвокат из Д., А. А., кћери Х., А. Д., сина Ф., А. А., сина Ф., сви из Ћ., О. Е., кћи Ф. из М., А. А., кћери Ф. из Ћ., А. А., кћери М. и К. Е., кћери М., обе из С., ради утврђења права на наслеђе, одлучујући о ревизији тужене Р. Ф., кћери М. из Љ., против пресуде Окружног суда у Д, Гж-517/02 од 26.9.2002. године, на сједници одражној 7.3.2006. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Д., П-556/00 од 10.6.2002. године утврђено је да тужитељица као даваоцу издржавања, по основу уговора о доживотном уздржавању закљученог код првостепеног суда под бројем Р-55/81 од 5.2.1981. године са А. С., као примаоцем издржавања, припада право власништва на некретнинама означеним са кч. број 127/2 зв. К., њива, пете класе, површине од 527 м² и помоћне зграде површине 14 м², кч. 127/3 зв. К., њива, пете класе површине 2814 м², кч. 128/2, зв. К., двориште, површине 270 м², и стамбени објекат површине 34 м², све уписане у пл. број 10 К.О. Ћ., што су тужени: Р. Ф., кћи М. из Љ. (у даљем тексту: првотужена), А. А., кћери Х., (у даљем тексту: друготужена), А. Д., сина Ф. (у даљем тексту: трећетужени), А. А., сина Ф. (у даљем тексту: четвртотужени) сви из Ћ., О. Е., кћи Ф. из М. (у даљем тексту: петотужена), А. А., кћери Ф. из Ћ. (у даљем тексту: шестотужена), А. А., кћери М. (у даљем тексту: седмотужена) и К. Е., кћери М. (у даљем тексту: осмотужена) обје из С., дужни признати и трпјети да се тужитељица на основу ове пресуде упише власником наведених некретнина, све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења (став 1.). Обавезује се првотужена да тужитељици накнади трошкове спора у износу од 2.400 КМ, све у року од 15 дана од правоснажности пресуде под пријетњом извршења (став 2). Одбија се првотужена – противтужитељица са захтјевом из противтужбе (став 3).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Д., Гж-517/02 од 26.9.2002. године жалба тужене Р. Ф. је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Првотужена Р. Ф. ревизијом побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (чл. 390. ст. 3. Закона о парничном поступку – «Службени лист СФРЈ», бр. 4/77 до 35/91, и «Сл. гласник РС» бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП).

Ревизија није основана.

Предмет спора је захтјев тужитељице којим тражи да се утврди да јој на основу уговора о доживотном издржавању закљученог код првостепеног суда под бројем 55/81 од 5.2.1981. године, између ње као даваоца издржавања и њене мајке А. С., као примаоца издржавања припада право власништва на некретнинама означеним са кч. 127/2, зв. К., њива, пете класе, површине од 527 м² и помоћне зграде површине 14 м², кч. 127/3 зв. К., њива, пете класе површине 2814 м², кч. 128/2, зв. К., двориште, површине 270 м², и стамбени објекат површине 34 м², све уписане у пл. број 10 К.О. Ћ., као и захтјев да се на основу ове пресуде у земљишним књигама упише њеним власником.

Оваквом захтјеву нижестепени судови су удовољили, налазећи да је предметни уговор о доживотном издржавању број Р-55/81 од 5.2.1981. године у односу на даваоце издржавања првотужену и пок. К. М., правог предника седмо и осмо тужене, раскинут правоснажном пресудом првостепеног суда П-963/90 од 17.5.1991. године (потврђена пресудом Окружног суда у Д., Гж-4/92 од 5.11.1992. године), у којој парници наведени прималац издржавања у односу на тужитељицу, као даваоца издржавања, није тражила измјену наведеног уговора о доживотном издржавању, па стога да су неосновани приговори да је она до краја живота као давалац издржавања доприносила у издржавању А. С., њене мајке.

Оваква одлука је правилна и законита.

Једини приговор ревизије првотужене је да јој лично није уручена пресуда Вишег суда у Д., Гж-4/92 од 5.11.1992. године којом је потврђена првостепена пресуда П-963/90 од 17.5.1991. године о раскиду предметног уговора о доживотном издржавању у односу на њу и њену сестру сада пок. К. М., као даваоце издржавања, јер да су протјерани из Д. заједно са својим фамилијама, дакле и мајком, па стога да наведена пресуда није могла постати правоснажна, и због тога да није основано становиште да је правоснажном пресудом раскинут предметни уговор о доживотном издржавању.

Према одредби чл. 333. ст. 1. ЗПП, који је био у примјени у вријеме доношења првостепене пресуде (чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку «Службени гласник РС»; 58/03 до 74/05 даље: ЗПП РС) идентичну одредбу садржи и ЗПП РС у чл. 196. ст. 1., пресуда која се више не може побијати жалбом постаје правоснажна уколико је њоме одлучено о захтјеву тужбе или противтужбе.

Ову законску одредбу треба тако разумјети да се правоснажност пресуде односи на захтјеве који су били предмет спора.

У овом случају правоснажност првостепене пресуде П-963/90 од 17.5.1991. године којом је раскинут предметни уговор о доживотном издржавању закључен између примаоца издржавања пок. А. С. и даваоца издржавања, првотужене и сада пок. К. М., које су кћерке примаоца издржавања, коју је изрекао другостепени Виши суд у Д. пресудом Гж-4/92 од 5.11.1992. године, којом је одбијена жалба првотужене и наведена првостепена пресуда потврђена, наступа оног дана када је ова другостепена пресуда донијета, пошто се другостепена пресуда не може побијати жалбом, а ревизија више нема суспензивно дејство (чл. 384. ЗПП, идентичну одредбу садржи чл. 239. ЗПП РС).

Тачна је тврдња ревизије првотужене да јој лично није уручена другостепена пресуда Гж-4/92 од 5.11.1992. године, јер да у вријеме њеног доношења због ратних дејстава у бившој СР БиХ није била у мјесту пребивалишта, село Љ. Општина Д. Међутим, како је речено на основу наведене одредбе ЗПП, доношењем другостепене пресуде наведена првостепена пресуда је постала правоснажна, без обзира да ли је или није уручена странкама наведеним у тој пресуди, са чијом правоснажношћу се првотужена упознала током трајања првостепеног поступка, као и вршењем увида од стране првостепеног суда у правоснажну првостепену пресуду од 17.5.1991.

године број П-963/90 којом је раскинут предметни уговор о доживотном издржавању у односу на ову тужену.

Због тога се овај ревизиони приговор указује неоснованим.

Ни материјално право није погрешно примјењено на штету тужених када је удовољено тужбеном захтјеву.

Када су нижестепени судови током поступка утврдили да је предметни уговор о доживотном издржавању, закуљчен између примаоца издржавања А. С., првотужене и њене сестре пок. К. М., као даваоца издржавања, којим уговором је обухваћена и тужитељица као давалац издржавања, раскинут у односу на наведене примаоце издржавања, па према томе предметни уговор о доживотном издржавању у односу на тужитељицу остао је на снази, и стога је тужитељица по основу овог уговора након смрти мајке јој А. С., као примаоца издржавања, постала власником некретнина наведених у том уговору (ч. 120. Закона о наслеђивању («Службени лист СР БиХ», бр. 7/80 и 15/80, који се примјењују у РС на основу чл. 12. Уставног закона за спровођење Устава РС - («Службени гласник српског народа у БиХ» бр. 21/92).

Нижестепене пресуде немају, према томе, недостатке на које се указује у ревизији односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Из тих разлога, а на основу одредби чл. 393. у вези са чланом 386. ЗПП и чланом 456. став 1. ЗПП РС, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић